

Nacionalizmus

„Národ, keď nájde sám seba, žiť bude!“

-Dr. Jozef Tisa

Obsah:

- Čo je nacionalizmus?
- Podstata
- Vznik
- Delenie
- Predstavitelia
- Konflikty

Čo je nacionalizmus?

natio = národ (lat.)

- prehnané vlastenectvo; ideológia na základe presvedčenia o výnimočnosti či dokonca nadradenosti vlastného národa bojujúca proti cudzej nadvláde
- teória (a prípadne aj politický smer), ktorá tvrdí, že príslušníci jedného národa majú právo spojiť sa a vytvoriť si suverénny národný štát

Nacionalizmus môže v extrémnych prípadoch prerásť do:

- nacionálneho šovinizmu (nenávisť voči iným národom a ich prenasledovanie)
- xenofóbie (uzavretosti a nedôvery utláčaných národov voči ostatným národom)

Čo je nacionalizmus?

Nacionalizmus je kolektívna ideológia, ktorá sa týka v prvom rade celých spoločenských skupín. V nacionalizme sú národy definované na základe rôznych kritérií, podľa ktorých sa rozlišujú skupiny, ktoré rysy národa vykazujú a ktoré nie, a ako sa jednotlivé národy od seba líšia. Tieto kritéria mohli byť zneužívané pre politické účely, ktoré s kategóriou národa nemali nič spoločné. Medzi najčastejšie charakteristiky národa patrí:

- jazyk
- kultúra
- dejiny
- územie
- niekedy aj náboženstvo.

Vznik:

Nacionalizmus ako doktrína sa zrodila v priebehu Veľkej francúzskej revolúcie. Predtým sa o krajinách uvažovalo ako o ríšach, kniežatstvách alebo kráľovstvách. Obyvatelia boli poddaní a ich politickú identitu formovala skôr príslušnosť k vládcovi než pocit národnej spolupatričnosti či vlastenectva.

V 19. storočí sa **nacionalizmus** stal skutočne ľudovým hnutím, s vlajkami, hymnami, vlasteneckou poéziou a prózou, verejnými obradmi a štátnymi sviatkami.

Nacionalizmus sa stal jazykom masovej politiky, ktorá podnietila vznik a rast základného školstva, gramotnosti a informovanosti (populárnych novín).

Podstata:

Podľa nacionalistického presvedčenia je jedine **národ** prirodzeným a oprávneným nositeľom štátnej moci a národný štát najvyšším a najlepším spôsobom politickej organizácie spoločnosti, lebo len národný princíp legitimuje autoritu štátnej moci. Národný princíp podľa nacionalistov zabezpečuje, že:

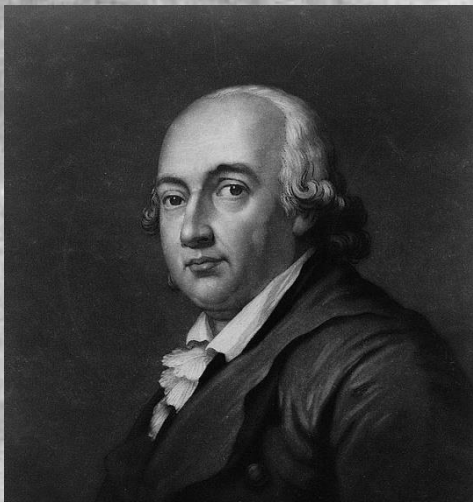
- politická moc je v rukách ľudu (národa)
- štátna moc je v mene ľudu a pre ľud v súlade s národným záujmom

Delenie:

- **Liberálny nacionalizmus**
 - nexenofóbna forma nacionalizmu v súlade s liberálnymi hodnotami slobody, tolerancie, rovnosti a práv jednotlivca
- **Etnický nacionalizmus**
 - jeho podstatou je etnický pôvod
- **Expanzívny nacionalizmus**
 - podporuje expanziu na nové územia. Príkladom sú Hitlerove expanzívne nároky
- **Čavicový nacionalizmus**
 - kombinuje nacionalizmus s Čavicovou politikou
- **Územný nacionalizmus**
 - predpokladá, že všetci obyvatelia určitého národa sú viazaní vernosťou ku krajine, kde sa narodili
- **Ultra-nacionalizmus**
 - extrémna forma nacionalizmu, ktorá môže viesť k fašizmu

Predstavitelja:

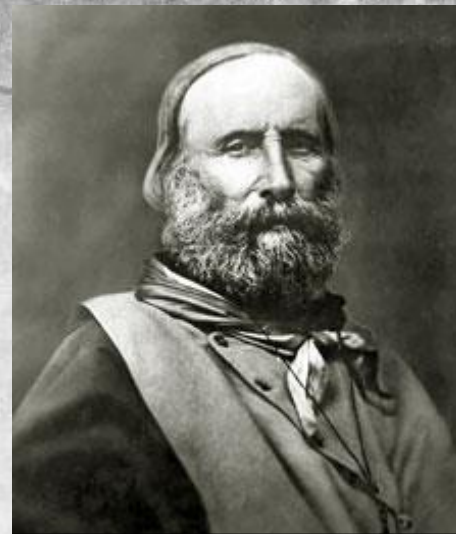
- *Johann Gottfried von Herder*
- *Napoleon Bonaparte*
- *Giuseppe Garibaldi*
- *Otto von Bismarck*
- *Benito Mussolini*
- *Adolf Hitler*

J. G. von Herder

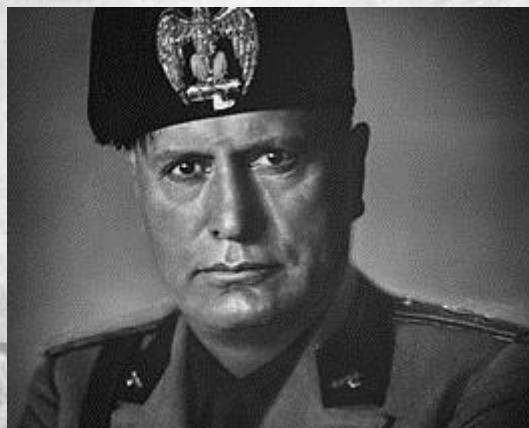
Napoleon Bonaparte

Giuseppe Garibaldi

Otto von Bismarck

Benito Mussolini

Adolf Hitler

Konflikty:

- Írske povstanie- 1798 - 1798
- Americká vojna za nezávislosť- 1775 - 1783
- Francúzska revolúcia- 1789 - 1799
- Grécka vojna za nezávislosť- 1821 -1828
- Mexicko-Americká vojna- 1846 - 1848
- Španielsko-Americká vojna- apríl 1898 – august 1898
- Balkánske vojny- 1912 - 1913
- Prvá svetová vojna- 1914 - 1918
- Druhá svetová vojna- 1939 - 1945

Zdroje:

<http://referaty.aktuality.sk/fundamentalizmus-sovinizmus-nacionalizmus/referat-126987>

<http://www.e-polis.cz/clanek/nacionalizmus-a-jeho-priestorovo-politicke-aspekty.html>

<https://sk.wikipedia.org/wiki/Nacionalizmus>

<http://www.cudzieslova.sk/hladanie/nacionalizmus>

Ďakujeme za Vašu pozornosť.

Lenka Puháková

Pavol Štofko

Adam Semančík

Michal Pasierb

II.A

Jakub Sykora

Samuel Baran